

6D020300– таърих

07.00.02 – таърихи ватанӣ (таърихи халқи тоҷик)

(Бо қарори Раёсати комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28 сентябри соли 2017 № 4/1)

Ихтисос

Таърихи ватанӣ

I. Соҳаи илме, ки аз рӯйи он дараҷаи илмӣ дода мешавад

Илмҳои таърих

II. Тасвияти ихтисос

Таърихи ватанӣ – соҳаи илми таърих буда, инкишофи равандҳои таърихиро аз замони қадим то имрӯз дар ҳудуди Тоҷикистон дар ҳамбастагӣ бо таърихи кишварҳои Аврупо ва таърихи умумиҷаҳонӣ, барқароршавии давлатдорӣ он, рушди равандҳои иқтисодӣ-иҷтимоӣ, сиёсӣ ва фарҳангиро тадқиқ менамояд.

III. Соҳаҳои тадқиқот

1. Рушди иҷтимоӣ-иқтисодии ҷамъият дар ҳудуди Тоҷикистон: сохти ҷамъиятӣ, хоҷагии қишлоқ, саноат, роҳҳои муошират ва нақлиёт, тижорат, воситаҳои алоқа, шаҳрсозӣ, ташаккул ва вазъи табақаҳо, синфҳо;
2. Ташкилотҳои давлатӣ дар ҳудуди Тоҷикистон, сиёсати дохилӣ ва хориҷии онҳо, ҳукуматҳои маҳаллӣ, муборизаҳои синфӣ, ҳизбҳои сиёсӣ ва ғайрисиёсӣ, ташкилотҳо, идеологияи давлатӣ, синфӣ ва табақаӣ;
3. Дин ва маросимҳои динӣ, вазъият ва нақши ҷамъиятҳои динӣ дар рушди ҳаёти давлатӣ ва ҷамъиятӣ, фарҳангӣ, муносибатҳои мутақобилаи ҷамъиятҳои динӣ;
4. Маданияти моддӣ ва маънавӣ, маориф ва илм;
5. Равандҳои этникӣ дар ҳудуди Тоҷикистон, махсусиятҳои миллӣ, муносибатҳои мутақобилаи байни халқҳо, фарҳанги миллӣ ва ҳаракатҳои миллӣ.
6. Алоқаҳои иқтисодӣ, ҷамъиятӣ-сиёсӣ ва фарҳангии Тоҷикистон бо дигар кишварҳо.

IV. Ихтисосҳои алоқаманд

05.25.02 – ҳуҷҷатнигорӣ, ҳуҷҷатшиносӣ ва бойгоншиносӣ

- 07.00.03 – таърихи умумӣ
- 07.00.15 – таърихи муносибатҳои байналхалқӣ ва сиёсати хориҷӣ
- 07.00.06 - бостоншиносӣ
- 07.00.07 – мардумшиносӣ, қавмшиносӣ ва антропология
- 07.00.09 - таърихнигорӣ, маъхазшиносӣ ва усулҳои таҳқиқоти таърихӣ
- 23.00.01 – назарияи сиёсат, таърих ва услуби илми сиёсӣ

V. Тафовутҳо бо ихтисосҳои алоқаманд

Ихтисоси 07.00.02 «таърихи ватанӣ» аз ихтисоси 05.25.02 «ҳуҷҷатнигорӣ, ҳуҷҷатшиносӣ ва бойгоншиносӣ» бо он фарқ мекунад, ки дар ихтисоси 07.00.02 ҳуҷҷатҳо ахбороти асосӣ оид ба таърихи гузаштаи марҳилаи муайяни таърихӣ, ки ҷиҳати ҳалли масъалаи мушаххаси илмӣ заруранд, маҳсуб меёбанд. Ихтисоси 05.25.02 бошад, таҳқиқи қонуниятҳои таърихӣ ҳуҷҷатҳоро ҳамчун ноқилони ахбор дар назар дорад.

Ихтисоси 07.00.02 аз ихтисоси 07.00.03 «таърихи умумӣ» бо он фарқ мекунад, ки барои ихтисоси 07.00.02 таҳқиқи қонуниятҳо ва махсусиятҳои инкишофи таърихӣ Тоҷикистон дар ҳамбастагӣ бо таърихи Аврупо ва таърихи умумичаҳонӣ ҳос аст, вале ихтисоси 07.00.03 масоили таърихи кишварҳои хориҷӣ (Аврупо ва ҷаҳон)-ро меомӯзад.

Ихтисоси 07.00.02 аз ихтисоси 07.00.15 «таърихи муносибатҳои байналхалқӣ ва сиёсати хориҷӣ» бо он фарқ мекунад, ки вай махсусиятҳои инкишофи таърихӣ Тоҷикистонро дар ҷаҳорҷубаи муносибатҳояш бо дигар давлатҳо ва халқҳо меомӯзад, дар ҳоле, ки ихтисоси 07.00.15 проблемаҳои муносибатҳои байналхалқӣ ва сиёсати байналхалқӣ, инчунин динамикаи проблемаҳои ҷаҳонӣ имрӯзро таҳқиқ менамояд.

Дар ҷаҳорҷубаи ихтисоси 07.00.02, дар фарқият аз ихтисоси 07.00.06 «бостоншиносӣ», инкишофи иҷтимоӣ-иқтисодӣ, сиёсӣ ва фарҳангии халқи тоҷик дар асоси маҷмуи сарчашмаҳои дастрас (хаттӣ, тасвирӣ, моддӣ) таҳқиқ мегардад. Дар ихтисоси 07.00.06 бештар маданияти моддӣ дар асоси сарчашмаҳои шайъӣ омӯхта мешавад.

Ихтисоси 07.00.02 ба омӯзиши муносибатҳои байни халқҳо дар ҳудуди Тоҷикистон, проблемаи ташаккули байни халқӣ ва миллати тоҷик нигаронида шудааст. Илмҳои, ки ихтисоси 07.00.07 «мардумшиносӣ, қавмшиносӣ ва антропология»-ро муттаҳид менамоянд, дар фарқият аз ихтисоси 07.00.02, раванди ташаккули байни халқӣ ва инкишофи халқҳо, тарзи зиндагии онҳо меомӯзанд.

Дар ихтисоси 07.00.02, дар фарқият аз ихтисоси 07.00.09 «таърихнигорӣ, маъхазшиносӣ ва усулҳои таҳқиқоти таърихӣ», таҳлили манбаъҳо, асарҳои

муҳақиқон ва усулҳои таҳқиқоти таърихӣ аз нуқтаи назари истифодабарии онҳо ҷиҳати ҳалли проблемаи мушаххаси илмӣ дар назар дошта шудааст. Дар як вақт дар чорчубаи ихтисоси 07.00.09 ҳуди раванди ҷамъшавии донишҳои таърихӣ таҳқиқ гардида, назария ва усулҳои истифодабарии манбаъҳои таърихӣ коркард мешаванд.

Ихтисоси 07.00.02 аз ихтисоси 23.00.01 «назарияи сиёсат, таърих ва услуби илми сиёсӣ» бо он фарқ мекунад, ки муносибатҳои ҷамъияти сиёсии Тоҷикистонро бо дигар кишварҳо дар марҳилаи мушаххаси таърихӣ меомӯзад. Аммо дар чорчубаи ихтисоси 23.00.01 таҳияи илмӣ ва коркарди проблемаи муносибатҳои сиёсӣ, инкишофи илми сиёсӣ дар ҷаҳони имрӯза амалӣ мегардад.